

Erikoiskirjastojen neuvosto
Kevätkokous 31.03.2010 klo 13 alkaen

Paikka: Suomalaisen kirjallisuuden seuran juhlasali
Osoite: Hallituskatu 1

ESITYSLISTA / Pöytäkirja, luonnos

SKS:n puheenvuoro ja tervetuliaissanat

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:30

2. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Valittiin puheenjohtajaksi Janne Ranta ja sihteeriksi Outi Hietanen.

3. Pöytäkirjan tarkastajan ja mahdollisten ääntenlaskijoiden valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Hanna Rissanen ja Sari Pajula.

4. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

5. Syyskokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin syyskokouksen pöytäkirja.

6. Ilmoitusasiat

Muistutettiin elokuussa 2012 Suomessa järjestettävästä IFLAn kokouksesta.

7. Ajankohtaiset asiat ja neuvoston toimintakertomus vuodelta 2009 (Janne Ranta)

Puheenjohtaja kävi läpi neuvoston toimintakertomusta.

Elisa Paavilainen kertoi toiminnastaan Kansalliskirjaston johtokunnassa. Viime aikoina agendalla on ollut mm. vuosiraportti, taloussuunnitelma, johtosääntö, opetussuunnitelma sekä tulosneuvottelut. Erikoiskirjastojen näkökulmasta edistystä on tapahtunut: mm. kansallisten tietokantojen yhteiskäyttö (Arto, Linda). Kansalliskirjaston johtokunnassa on käyty läpi RAKEa ja muutoinkin paljon esillä ollutta KDK:ta. Digitoinnista on puhuttu paljon, työtä on käynnistetty Mikkelissä. Keskusteluja on käyty myös säilytyspolitiikasta, henkilöstöpolitiikasta sekä hankinta-asioista. Kansainvälisestä arvioinnista on puhuttu, arviointiryhmä tulee toukokuussa, asiasta tiedetään enemmän loppuvuodesta. Kansalliskirjaston rooli on haastava: samaan aikaan tulisi kehittää uutta ja vaalia perinteistä. Myös eri kirjastosektoreille suunnatun kirjastoverkkopalvelut – kokonaisuuden hallinta on haastavaa. Johtokunnan määräaika päättyy heinäkuussa (varajäsenenä on Annukka Christiansson).

Cecilia af Forselles esitteli IFLAn toimintaa ja kertoi tulevista kokouksista Göteborgissa 2010 sekä Helsingissä 2012. Helsingin tapahtuma tulee olemaan järjestelyiden kannalta huomattava.

8. Jäsenasiat

1. Uusien jäsenten valinta työvaliokuntaan

- i. Erovuorossa Janne Ranta ja Merja Mehtälä
- ii. Valitaan 3 uutta jäsentä (kesällä eronneen Kristiina Aspin tilalle ei valittu syksyllä uutta jäsentä)

Valittiin kaksi uutta jäsentä työvaliokuntaan: Sari Palén Tilastokirjastosta sekä Riitta Autere Patentti- ja rekisterihallituksesta. Sovittiin että asia otetaan uudelleen esiin syyskokouksessa jolloin voidaan tarvittaessa valita kolmas uusi jäsen.

- iii. Muut jäsenasiat

Ei muita jäsenasioita

9. Erikoiskirjastojen strategian uudistamistyö

1. Yhteistyön infra-hanke, Kansalliskirjaston puheenvuoro, Jukka Pennanen

Kyse on vasta aluillaan olevasta projektista. Hanketta voidaan kutsua paremminkin verkostoksi. Toimintaa on tarkoitus toteuttaa vuorovaikutteisen sisällöntuotannon kautta. Yhteistyön infra -verkoston avulla pyritään kirjastoverkon tiiviimpään yhteistyöhön mm. viestinnän ja infrastruktuurin kehittämisen kautta. Kutsu on lähetetty valituille henkilöille, mutta verkosto on avoin kaikille kiinnostuneille. Erikoiskirjastoille on toimitettu kaksi kutsua (Aki Kangas sekä Jessica Parland von Essen).

Kansalliskirjaston toimialaan kuuluvat nykyisin tieteelliset ja yleiset kirjastot sekä erikoiskirjastot. Kansalliskirjaston palvelukeskus kattaa kaikki em. sektorit. Konsortio-ohjaus toimii tietyissä asioissa mutta yhteistyötä tarvitaan lisää. Erilaisia ajankohtais- ja koulutuspäiviä on hyvin paljon, käytännössä sektorit ovat hajallaan. Erityisesti asiantuntijatasolle halutaan luoda infrastruktuuria. Infra -hankkeen avulla on tarkoitus koota verkosto ja sopia yhteiset toimintaperiaatteet sekä hankkia ryhmälle status jotta se voi tehdä päätöksiä. Esimerkkejä asioista ja aihepiireistä joihin infra – hankkeen avulla ollaan tarttumassa:

- tietoteknisten muutosten ennakointi ja tukeminen
- kirjastoalan muutoksiin sopeutumisen parantaminen
- yhteistyön edistäminen
- tekninen innovointi
- yhteistyön hyödyntäminen
- tehokkaiden ja parhaiden käytäntöjen etsiminen ja käytön edistäminen
- avoimuuden lisääminen
- avointen lähdekoodien ja järjestelmien suosiminen
- uuden sukupolven kirjastojärjestelmien tulon ja järjestelmien vaikutusten ennakoiminen
- asiantuntijatasostruktuurointi

Ensimmäisessä kokouksessa asialistalla on ainakin yhden yhteisen kalenterin suunnittelu koko kirjastoverkolle jotta alan tapahtumien päällekkäisyydeltä vältyttäisiin jatkossa.

Ryhmä ohjautuu itse, jäsenyys on vapaaehtoista. Kyseessä ei ole päätöksentekoeelin vaan ryhmä tekee aloitteita. Ryhmän ei ole tarkoitus olla Kansalliskirjaston hallinnoima, mutta Kk voi hoitaa jonkun tietyn palan. Ei ole tarkoitus myöskään kilpailla Kirjastot.fi:n kanssa. Tunnusteluvaiheeseen on järjestetty pieni rahoitus.

Kysyttiin mikä on Kansalliskirjaston panos. Pennanen kertoi että Kk:n taholta voidaan esim. tarjota palvelintilaa, koordinoida teknisesti videoneuvottelumahdollisuutta sekä toimia wikin ylläpitäjänä. Pennanen totesi lopuksi toivovansa että viestiä viedään eteenpäin ja että toimintaan osallistutaan. Mukaan halutaan innovoivia ihmisiä: tehtävänkuvalla, tittelillä tai asemalla organisaatiossa ei ole väliä.

2. Luonnoksen esittely (Eila Vainikka ja Maria Söderholm)

Maria Söderholm esitteli lyhyesti strategialuonnoksen. Tässä kokouksessa käsitellään strategiaa osallistujille esitettävien kysymysten avulla. Jarmo Saarikko alusti ryhmätyötehtävän:

Millaisia tavoitteita neuvostolla tulisi olla strategiakaudella?

Vastauksia:

- vaikuttavuuden ja näkyvyyden lisääminen sekä edunvalvonta
- kokemusten vaihto ja verkostoituminen
- ammattitaidon ylläpito ja erikoisosaamisen esiintuominen
- oman profiiliin nostaminen organisaation sisällä, kokemusten vaihtaminen, tilaisuuksien esim. seminaarien ja koulutusten järjestäminen, markkinointi.
- koko maan kattava toiminta
- yhteistyö ja näkyvyys, jakaminen: kokoelmat, osaaminen jne. voimavarojen vähentyessä
- ajantasaista tietoa yleisestä kehityksestä: missä mennään, heikot signaalit, mitä tulolla, tulkintaa ja ymmärtämystä.
- ammatillinen identiteetti, osaamisen ja hyvien käytäntöjen jakaminen, yhteiset tapaamiset.
- pienten kirjastojen tukeminen, näkyvyyden parantaminen omassa organisaatiossa
- ammatillisen osaamisen kehittäminen
- digitaalisten aineistojen ja sosiaalisen median hyödyntäminen kollektiivisesti
- KDK
- jäsenistön kasvattaminen ja toiminnan laajentaminen
- edunvalvonta
- vuorovaikutus sektorin sisällä
- vaikuttavuus sektoreiden sisällä

3. Keskustelu ja evästys jatkotyötä varten

Puheenjohtaja totesi että keskustelussa tuli esiin paljon samantyyppisiä tavoitteita joista työvaliokunta saa hyvin resursseja strategian laadintaan. Toisiltamme oppiminen tuli esiin useassa puheenvuorossa, keskusteltiin siitä mitä se voisi käytännössä tarkoittaa. Todettiin että tilaisuuksien järjestäminen on toisinaan raskasta, seminaareja pienimuotoisempi toiminta voisi välillä toimia. Vierailut ovat hyödyllisiä, vierailutoimintaa voitaisiin tukea esimerkiksi tiedottamalla. Sari Pajula Eduskunnan kirjastosta arveli että he voisivat lähiaikoina järjestää jonkin tilaisuuden Sosiaalisen median tarjoamista tiedon seurantavälineistä.

Puheenjohtaja totesi että keskustelua voidaan jatkaa ja jatketaan Ningissä. Strategialuonnosta käsitellään uudelleen syyskokouksessa.

10. Muut asiat

1. Kansallinen yhteisluettelo, kiinnostaako osallistuminen erikoiskirjastoja?

Sari Pajula Eduskunnan kirjastosta kertoi että Kansalliskirjastossa on tehty kansallisen yhteisluettelon nykytilaa ja tulevaisuutta kuvaava pohjapaperi. Linda –tietokanta. Kansalliskirjaston strategian mukaan yhteisluettelo halutaan laajentaa tulevaisuudessa. Muutamia erikoiskirjastoja ovat mukana Lindassa ja Artossa. Kun Linda ja Arto ovat nyt avoimia, tätä kautta voitaisiin lisätä näkyvyyttä. Yleiset kirjastot ovat laatineet paperia jossa pohditaan mitä yhteisluettelolta odotetaan esim. palveluiden suhteen? Tällaisen laatiminen voisi olla tarpeellista myös erikoiskirjastojen taholla.

Lindan laaturyhmässä on keskusteltu mahdollisuudesta että tulevaisuudessa tulee olemaan yksi järjestelmä josta otetaan bibliografist tiedot. Tämä voisi olla kirjastosektorin linkki KDK:hon. Linda-kokouksessa päätettiin että pohjapaperista pyydetään wikialustalla lausuntoja. Paperissa näkyy mitä muualla on tehty. Lausuntopyynnöt tulevat varmasti kohtapuoliin. Neuvottelut mahdollisesti 2012, yhteistyön arvioidaan alkavan 2013. Keskustelua voidaan jatkaa Ningissä.

2. Kirjastoverkkopäivät

Elisa Paavilainen muistutti marraskuulla järjestettävistä kolmipäiväisistä kirjastoverkkopäivistä. Tarkoitus on rakentaa erilaisia moduleita jotta voi osallistua vain yhteenkin.

11. Kokouksen päättäminen

Varapuheenjohtaja Eila Vainikka esitti lämpimät kiitokset puheenjohtajana toimineelle Janne Rannalle, Janne Ranta esitti kiitokset yhteistyöstä työvaliokunnalle. Seuraava kokous sovittiin alustavasti järjestettävän Eduskunnan kirjaston tiloissa, ajankohta sovitaan myöhemmin.

Kokous päätettiin klo 16.

LIITTEET

Liite 1 Osallistujalista

Liite 2 Katsaus toimintaan 2009